

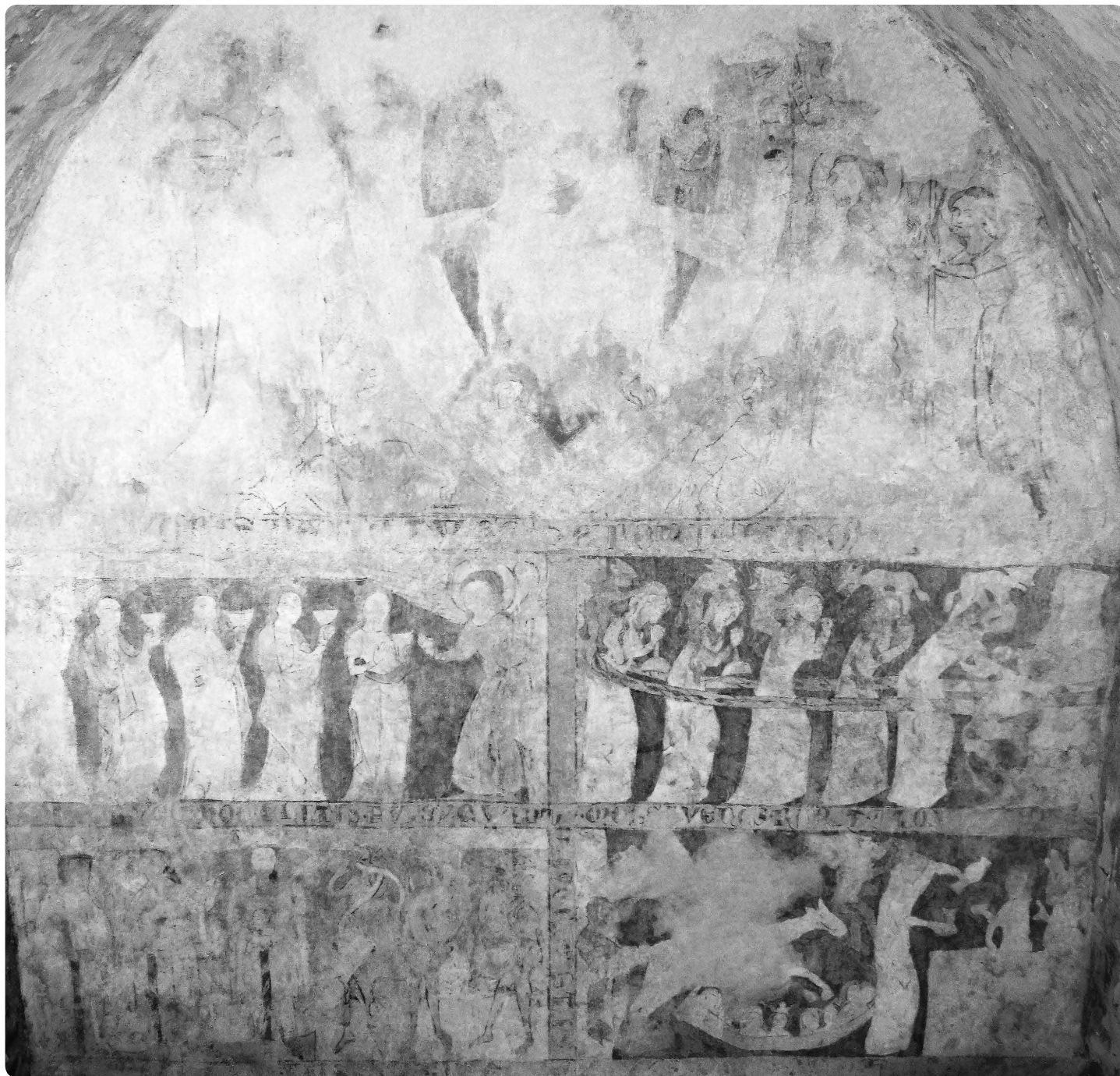
BROUMOVSKÝ **BIM**

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK

CENA – DOBROVOLNÁ ... DĚKUJEME ZA VÁŠ PŘÍSPĚVEK

ROČNÍK 12 - **LISTOPAD** 2020 – ČÍSLO **11**

Zpřístupnění

Po staletí byla ukryta. Nyní se jí dostává pozornosti. V letos tak jiném dušičkovém období. Všem udominuje Kristus, uprostřed pak dvě skupiny se stejným počtem družiček. Spodní pás mluví o pomíjivosti radostí, života.

Umíme číst litery, avšak často nerozumíme obrazům. Freska na broumovské faře měla být zpřístupněna koncem léta. V listopadu 2020 však nakonec může promluvit neplánovaně víc.

P. Martin Lanži

Modlitba za vnitřní svobodu od strachu

Pane Ježíši Kriste, děkuji ti, že nejsem na život sám.

Mám tebe a své blízké, které jsi mi dal.

Děkuji ti, že jsi se mnou spojil svůj život
a mohu za tebou přijít se vším, co mě tíží.

Děkuji ti, že se před tebou nemusím vykazovat
žádnou dokonalostí ani žádným výkonem.

Vím, že mě miluješ takového, jaký jsem,
a že víš, co nosím ve svém srdci a s čím každodenně zápasím.

Je tolik skutečností, které mě chtějí od tebe vzdálit
a sebrat mi vnitřní pokoj a svobodu, kterou jsi mi daroval.

Dnes bych ti chtěl vydat zvlášť všechny své starosti, obavy, strachy a
úzkosti.

Daruj mi, prosím, vnitřní svobodu

od obavy, že nemám věci lidsky pod kontrolou,
od ochromující starosti o zdraví své i svých blízkých,
od strachu z nemoci a ze smrti,
od úzkosti ze ztráty zaměstnání a chudoby,
od katastrofických scénářů budoucnosti.

Ty jsi Pánem mého života, života mých drahých i celého světa.

Daruj mi prosím vnější i vnitřní svobodu,
abych neměl strach stýkat se se svými bližními,
abych uměl rozlišovat mezi zprávami, které ke mně přicházejí,
abych si zachoval naději v budoucnost a důvěru v tebe,
a ze strachu nezapomněl žít.

Prosím tě, Pane Ježíši, ujmí se nás.

Tolikrát jsi za svého života svým učedníkům říkal: „Nebojte se!“

Tolikrát jsi jim předával do jejich srdcí svůj pokoj.

Ujišťoval jsi je, že Otec ví, co potřebujeme
a že má také sečteny všechny naše vlasy na hlavě.

Pomoz nám, abychom věřili víc tobě a tvému slovu
než slovům, která zasévají strach.

Prosím tě, sejmi z nás a z celé naší společnosti závoj strachu a úzkosti
a dej nám odvahu k důvěře, že se ti nic nevymklo z rukou.

Prosím tě o moudrost, abychom se dobře rozhodovali každý den a správně
jednali.

Pokud máme projít nějakou životní zkouškou,
dej nám, prosím, tu milost,
abychom to přijali a nespolehali na sebe, svůj rozum a svoje síly.

Odevzdávám se ti, Pane Ježíši, na další den svého života.

Odevzdávám ti také všechny své drahé a prosím tě,
chraň nás před všemi úklady nepřitele spásy,
který rozsévá strach a ničí lidské vztahy,

odvádí nás od tebe a od důvěry ve tvoji prozřetelnost, dobrotu a lásku.

Posli své svaté anděly, ať chrání mě i všechny mé blízké
od nemocí a nešťastných událostí.

Veď mě, prosím, svým Duchem,
ať mohu přinést pokoj všem, se kterými se setkám.

Amen.

ECCLESIA IN EUROPA IX.

Posynodální apoštolská exhortace sv. Jana Pavla II. z roku 2003 biskupům, kněžím a jáhnům, zasvěceným osobám a všem věřícím laikům o Ježíši Kristu žijícím ve své církvi, prameni naděje pro Evropu

Směřovat k jednotě

30. Evangelium naděje je nakonec silou a výzvou k obrácení také na ekumenickém poli. V jistotě, že jednotu křesťanů odpovídá Pánovu přikázání, „aby všichni byli jedno“ (srov. Jan 17,11), a že se dnes jeví jako nutnost pro větší věrohodnost hlásání evangelia a jako příspěvek k jednotě Evropy, je nutné pomáhat všem církvím a církevním společenstvím a vybízet je, aby chápaly ekumenickou cestu jako „společné putování ke Kristu“ a k viditelné jednotě, kterou si on přál, aby tak jednotu v rozmanitosti zazářila v církvi jako dar Ducha Svatého, tvůrce společenství. Aby se tak

stalo, je třeba ze strany všech trpělivého a trvalého nasazení, prodchnutého ryzí nadějí a zároveň střízlivým realismem zaměřeným na „zhodnocení toho, co již spojuje, na upřímnou a vzájemnou úctu, na odstranění předsudků, na poznání a vzájemnou lásku“.54 Chce-li se úsilí o jednotu v této linii opírat o pevné základy, pak se musí vyznačovat zaníceným hledáním pravdy v dialogu a porovnávání, které uznávají

dosud dosažené výsledky a dokážou je hodnotit jako podnět pro další cestu a k překonávání rozporů, které ještě křesťany rozdělují.

31. Je třeba pokračovat v dialogu s rozhodností a nevzdávat se před obtížemi a námahami: dialog pak ať je veden „z různých hledisek (doktrinálního, duchovního a praktického) ve smyslu výměny darů, které Duch vzbuzuje v každé církvi; je též třeba vychovávat společenství a věřící, především mladé, aby prožívali chvíle setkání a ze správně chápaného ekumenismu učinili běžnou

součástí církevního života a činnosti“. Tento dialog je jednou z hlavních starostí církve především v Evropě, která v minulém tisíciletí viděla, jak vznikají mnohá rozdělení mezi křesťany, a která dnes nastoupila cestu k své větší jednotě. Nemůžeme se na této cestě zastavit, ani se nesmíme vrátit zpátky! Musíme po ní kráčet dál a žít ji s důvěrou, protože vzájemná úcta a hledání pravdy, spolupráce v lásce, a především ekumenismus svatosti přinesou s Boží pomocí své plody.

32. Navzdory nevyhnutelným potížím vybízím všechny, aby uznali a s láskou a bratrsky zhodnotili přínos, který východní katolické církve samotnou svojí přítomností, bohatstvím své tradice, svědectvím své „jednoty v odlišnosti“, inkulturací, kterou vykazaly při hlásání evangelia, a rozmanitostí obřadů mohou poskytnout pro budování skutečné jednoty. Zároveň chci ještě jednou ujistit pastýře, bratry a sestry pravoslavných církví, že nová evangelizace nemá být zaměřována žádným způsobem s proselytismem, při uchování povinnosti respektovat pravdu, svobodu a důstojnost každé osoby.

Kompendium katechismu SEDM SVÁTOSTÍ CÍRKVE

Svátost eucharistie

289. Kdy církev ukládá účast na mši svaté?

Církev ukládá věřícím povinnost účastnit se mše svaté každou neděli a zasvěcené svátky, a doporučuje účastnit se jí také v jiné dny.

290. Kdy se má přistupovat ke sv. přijímání?

Církev doporučuje věřícím, kteří se účastní mše svaté, aby také přijali svaté přijímání, jsou-li patřičně disponováni; stanoví však povinnost alespoň ve velikonoční době.

291. Co se požaduje k přijetí svatého přijímání?

Abyste někdo přijal svaté přijímání, musí být plně začleněn do katolické církve a být ve stavu milosti, to znamená, že není si vědom smrtelného hříchu. Kdo si je vědom, že spáchal těžký hřích, musí přijmout svátost smíření před přistoupením k přijímání. Důležitý je duch usebranosti a modlitby, zachovávání postu předepsaného církví a chování těla (gesta a oděv), na znamení úcty ke Kristu.

292. Jaké jsou plody svatého přijímání?

Svatým přijímáním roste naše spojení s Kristem a jeho církví, uchovává a obnovuje život milosti přijaté při křtu a biřmování a dává nám růst v lásce k bližnímu. Tím, že nás upevňuje v lásce, smazává všední hříchy a chrání nás do budoucnosti před smrtelnými hříchy.

293. Kdy je možno podávat svaté přijímání jiným křesťanům?

Katoličtí služebníci podávají svaté přijímání členům Východních církví, které nejsou v plném společenství s katolickou církví, když o to oni samovolně požádají a jsou dobře disponováni. Členům jiných církevních společenství katoličtí služebníci podávají dovoleně svaté přijímání, když o to samovolně žádají ze závažných důvodů, když jsou dobře disponováni a projevují katolickou vírou ohledně svátosti.

294. Proč je eucharistie „zárukou budoucí slávy“?

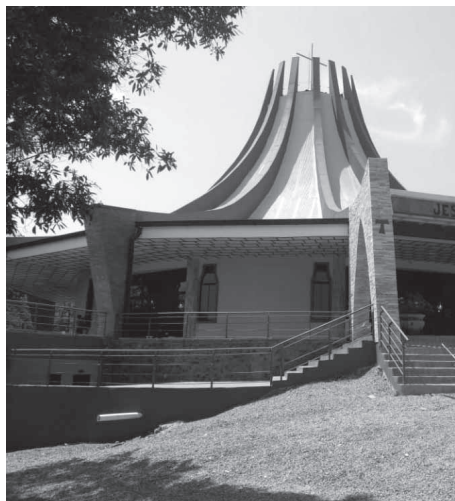
Protože eucharistie nás zahrnuje veškerou milostí a požehnáním nebe, posiluje nás pro putování tímto životem a dává nám toužit po věčném životě tím, že nás již spojuje s Kristem, který vystoupil na pravici Otce, s církví v nebi, s nejblahošlavenější Pannou a všemi svatými.

Tři velké dny v paraguayské misii

První říjnový víkend byl na misií poblíž města Aregua v Paraguaji ve znamení sobotního posvěcení kostela Božího milosrdenství, hned v neděli svědkem kněžského svěcení a posléze

v pondělí i novokněžské primice. Pán požehnej všem broumovským farníkům, kteří přispěli k dostavbě tohoto misijního kostela.

P. Martin Lanži

Rok 2020 ve farních akcích

11. ledna
Tříkrálová sbírka

8. února
Farní ples (KD Martínkovice)

26. února
Popeleční středa – začátek postní doby

7. března
Přednáška PhDr. Renaty Margitfalviové

21. března
Duchovní obnova v Otovicích

10. dubna
Velkopáteční křížová cesta v Křinicích (poledne)

12. dubna
Zmrtvýchvstání Páně

29. května
Ekumenická bohoslužba, k. sv. Ducha – DLE SITUACE

6. června
Svátost smíření před 1. sv. přijímáním

7. června
1. svaté přijímání; slavnost Nejsvětější Trojice

12. června
Noc kostelů

13. června
Farní den (fara Ruprechtice)

21. června
Slavnost Božího Těla

25. července
Jakubsko-anenský víkend

26. července
Cykloput' do Nowe Rudy

1. srpna
Křínická pouť

11. – 15. srpen
Farní tábor

11. října
Svatohubertská bohoslužba (Martínkovice)

říjen
Farní výlet (TV Noe), FATIMA?

8. listopadu
Den veteránů; sv. Martin (Martínkovice)

Promluva papeže Františka na mezináboženském setkání za mír,

Římský Kapitol, říjen 2020

Draží bratři a sestry!

Je pro mě důvodem velké radosti a vděčnosti Bohu, že se mohu zde na Kapitolu, v srdci Říma, setkat s proslulými náboženskými lídry, váženými občanskými představiteli a početnými přáteli míru. Ve vzájemné blízkosti jsme se modlili za mír. Zdravím pana prezidenta Italské republiky Sergia Mattarellu. Rád se opět setkávám s Jeho svatostí ekumenickým patriarchou Bartolomějem. Velmi si vážím toho, že se chtěl navzdory obtížím cesty – on a další osobnosti – zúčastnit tohoto modlitebního setkání. V duchu Setkání v Assisi, svolaného v roce 1986 sv. Janem Pavlem II., pořádá Komunita Sant'Egidio každoročně od města k městu tuto událost modlitby a dialogu za mír mezi věřícími různých náboženství.

V této mírové vizi byla prorocká setba, která díky Bohu krok za krokem dozrála, skrze nenadálá setkání, mírové iniciativy a nové myšlenky bratrství. Když se poohlédneme nazpět, jakkoli bohužel shledáváme v minulých letech bolestné skutečnosti, jako jsou konflikty, terorismus nebo radikalismus v některých případech ve jménu náboženství, musíme nicméně uznat plodné kroky dialogu mezi náboženstvími. Je to znamení naděje, jež nás přivádí ke společné práci jakožto bratry. Takto jsme dospěli k důležitému Dokumentu o bratrství za světový mír a společné soužití, který jsem podepsal s Vrchním imámem al Azhar, Ahmedem al-Tajibem v roce 2019.

Vskutku, „příkázání míru je vepsáno do hloubi náboženských tradic“ (Fratelli tutti, 284). Věřící pochopili, že rozdílnost náboženství neospravedlňuje lhostejnost či nepřátelství. Naopak, vycházejíce z náboženské víry, můžeme se stát tvůrci

pokoje, a nikoli netečnými pozorovateli válečného zla a nenávisti. Náboženství stojí ve službě míru a bratrství. Proto také současné setkání pobízí náboženské lídry a všechny věřící, aby se vytrvale modlili za mír, nepoddávali se válce a jednali klidnou silou víry s cílem skoncovat s konflikty.

Je zapotřebí míru! Více míru! „Nemůžeme zůstat lhostejní. Svět má dnes palčivou žízeň po míru. V mnoha zemích trpí kvůli válce, často zapomenuté, avšak vždycky působící utrpení a bídu“ (Promluva při Světovém dni za mír, Assisi, 20. září 2016). Světu, politice a veřejnému mínění hrozí, že uvyknou zlu války, jako přirozené průvodkyni lidských dějin. „Nezastavme se u teoretických debat, vstupme do kontaktu s ranami, dotkněme se těla toho, komu je ubližováno. (...) Věnujme pozornost uprchlíkům, těm, kdo jsou poznamenáni nukleární radiací nebo chemickými útoky, ženám, které přišly o děti, zmračeným dětem a těm, které byly o dětství připraveny“ (Fratelli tutti, 261). Dnes jsou bolesti války prohloubeny také pandemií koronaviru a nedosažitelností nezbytné léčby v mnoha zemích.

Konflikty však pokračují a spolu s nimi bolest a smrt. Skoncování s válkou je nedoložitelnou povinností všech politických představitelů, kterou mají před Bohem. Mír je prioritou každé politiky. Bůh bude žádat počet od těch, kdo nehledali mír nebo podněcovali napětí a konflikty po všechny dny, měsíce a léta válek, jež zasáhly národy! Slovo Pána Ježíše se samo nabízí pro svou hlubokou moudrost. »Zastrč svůj meč tam, kam patří – říká. Každý, kdo sahá po meči, mečem zahyne« (Mt 26,52). Kdo tasí meč, snad s vírou ve spěšné vyřešení nesnadných situací, zakusí sami na sobě, na svých blízkých, na svých zemích, smrt, jež pochází z meče. »Dost!« (Lk 22,38), říká

Ježíš, když mu učedníci ukazují dva meče před jeho Utrpením. »Dost!« – tak zní jednoznačná odpověď ke každému násilí. Toto Ježíšovo »Dost!« překračuje staletí a silně doléhá dnes k nám: Dost bylo mečů, zbraní, násilí a válek!

Svatý Pavel VI. vyslovil OSN v roce 1965 tento apel: „Nikdy více válku!“ To je také toužebná prosba nás všech, mužů a žen dobré vůle. Je to sen všech hledačů a tvůrců míru, neboť jsou si dobře vědomi, že „každá válka činí svět horší, než byl dříve“ (Fratelli tutti, 261)

Jak vyjít ze zablokovaných a chronických konfliktů? Jak rozvázat uzly zamotané mnoha ozbrojenými zápasy? Jak předcházet konfliktům? Jak přesvědčit o míru válečné pány nebo ty, kdo spoléhají na sílu zbraní? Žádný národ, žádné společenské uskupení nebude moci samo dosáhnout míru, dobra, bezpečnosti a štěstí. Nikdo. Poučením z nedávné pandemie, chceme-li být upřímní, je „vědomí, že jsme světové společenství plavící se na stejné lodi, kde neštěstí jednoho působí škodu všem. Připomněli jsme si, že se nikdo nezachrání sám, že zachránit se můžeme pouze společně“ (Fratelli tutti, 32).

Bratrství, tryskající z vědomí, že jsme jediným lidstvem, musí pronikat životem národů, společností, mezi vládce a do mezinárodních dohod. Takto vykvasí vědomí, že se zachráníme jedi- ně společně, budeme-li se stýkat, vyjednávat, ustaneme ve vzájemných bojích, usmíříme se, umírníme jazyk politiky a propagandy a rozvineme konkrétní cesty pro mír (srov. Fratelli tutti, 231). Sešli jsme se dnes večer jako lidé různých náboženských tradic, abychom vyslali poselství míru. Jasně se v tom projevuje, že náboženství si nepřejí války, ba usvědčují ze lži ty, kdo posvěcují násilí, a prosí všechny o modlitbu za smíření a o skutky, aby bratrství otevřelo nové stezky naděje. S Boží pomocí je vskutku možné budovat svět míru a takto se zachránit společně.

www.radiovaticana.cz/20.10.2020

Markantní manipulace papežových výroků o stejnopohlavních párech

Vatikán. Dobře maskované střihy, vytváření nových kontextů a uplatnění materiálů záměrně vypuštěných při autorizaci jednoho z papežových rozhovorů – jedním slovem manipulace stojí za nejnovějším mediálním rozruchem kolem údajně nového papežova přístupu ke stejnopohlavním pářům.

Dokumentární snímek rusko-amerického režiséra Jevgenije Afinejevského, představený ve středu 21. října na filmovém festivalu v Římě, nese jednoslovný název „František“ a klade si za cíl představit současný pontifikát. Při práci

na dokumentu získal režisér přístup k rozsáhlé vatikánské audiovizuální dokumentaci. Jak se však ukázalo, při nakládání s materiály se vzdálil novinářské a autorské etice. Poselství o změně přístupu papeže Františka k homosexuálním pářům, masivně převzaté světovými médii, není totiž záznamem nové papežovy výpovědi, nýbrž montáží, ke které byl využit velmi dlouhý (téměř hodinu dvacet minut) rozhovor s mexickou novinářkou Valentinou Alazraki z května loňského roku.

Vzhledem k tomu, že mnozí interpretovali ame-

rický filmový dokument jako změnu magisteria a z takto manipulovaného snímku vyvozují závěry o novém papežově postoji, podívejme se blíže na původní kontexty pospojovaných fragmentů čtyř vět.

„Homosexuálové mají právo být v rodině. Jsou Božími dětmi a mají právo na rodinu. Nikdo nesmí být vylučován,“ zní ve filmu z papežových úst a vytváří se dvojznačný dojem, že by mohlo jít o podporu tzv. homosexuálních manželství a adopcí dětí těmito páry. Kontext, v němž papež tuto větu vyslovil, byl však naprosto opačný.

Hovořil o přijetí dětí s homosexuálními sklony v jejich rodině.

„Kdybychom se přesvědčili o tom, že jsou to Boží děti, mnohé by se změnilo. Jednou mi v letadle položili otázku – pak jsem se rozzlobil, protože jedny noviny to zveřejnily – o rodinné integraci osob s homosexuální orientací. Řekl jsem tehdy, že **homosexuálové mají právo na to, aby žili v rodině** a rodiče mají právo na uznání homosexuality svého dítěte. **Z rodiny nelze nikoho vyhnat ani mu znemožnit existenci.** Dále jsem chtěl říci, že když se u dospívajících projeví nějaká známka této orientace, je třeba vyhledat odborníka, ale namísto toho jsem užil slovo „psychiatr“. Ony noviny pak napsaly: „Papež posílá homosexuály za psychiatrem“. To není pravda! Tutéž otázku mi položili ještě jednou, a já jsem zopakoval, že **tito lidé jsou Boží děti, mají právo na rodinu.** Vysvětlil jsem, že užití toho slova byl omyl, že jsem mínil něco jiného. Když si všimnete něčeho, co se vymyká běžnému kontextu, nezaměřujte se na ono slůvko, abyste popřeli všechno ostatní. Zdůraznil jsem, že homosexuál má právo na rodinu, což neznamená schvalování homosexuálních úkonů.“ – Říká doslova papež v rozhovoru s Valentinou Alazraki, která dále rozvíjí téma mediálního vytrhování z kontextu a manipulativního užívání papežových výroků.

V témže rozhovoru se novinářka ptá také na jiné případy, kdy se na veřejnost dostaly výroky zdánlivě protirečící magisteriu. Zmiňuje audienci pro španělského transsexuála a Papež konstatuje, že lidé po setkání s ním často říkají „více než jim papež pověděl“. Dodává také, že si uvědomuje riziko otevřenosti vůči všem:

Jistě, je to riziko. Všichni lidé ale jsou Boží děti, všichni jsme Boží děti. Všichni. Nemohu nikoho odepsat. Musím si dávat pozor na lidi, co hrají špinavou hru, kladou mi léčky. Ovšem nikoli ode-

pisovat...Nemohu ani takovému člověku říci, že jeho jednání je v souladu s tím, co chce církev. To nemohu udělat. Musím ale vyslovit pravdu: „Jsi Boží syn a jako takového tě Bůh miluje. Promluv si o tom s Bohem“ – řekl papež František v odpovědi přesně rozlišující mezi přijetím člověka a schvalováním jeho jednání.

V novém dokumentárním snímku Jevgenije Afinejevského navazují na pasáž o právu na rodinu slova: „To, co musíme vytvořit je zákon o občanském soužití (convivencia civil). Takto by homosexuálové mohli požívat zákonné krytí. Normy tohoto typu jsem hájil.“ Tato poslední pasáž se v publikované verzi rozhovoru s mexickou novinářkou neobjevuje. Buď ji vypustila sama nebo byla vypuštěna při autorizaci rozhovoru. Můžeme nicméně citovat kontext, na nějž tato slova navazovala. Valentina Alazraki připomíná, že František během svého působení v Buenos Aires bojoval proti svazkům osob stejného pohlaví a ptá se, zda papež souhlasí s míněním těch, kdo tvrdí, že po zvolení papežem se stal liberálnější. „Odjakživa jsem hájil věrouku. Je zajímavé, že onen zákon o homosexuálním manželství – mluvit o homosexuálním manželství je ovšem rozporuplné...“ – odpověděl František, avšak věta zůstává nedokončená. Je tedy zřejmé jen tolik, že se hovořilo o argentinské legislativě a že se papež vymezoval proti konceptu homosexuálního manželství.

Režisér Jevgenij Afinejevskij, sám homosexuální aktivista, vyjádřil po premiéře překvapení nad „bouří“, kterou film vyvolal. Jak sdělil americké vatikanistce Cindy Wooden, papež shlédl loni v srpnu třicetiminutovou ukázkou z filmu (tedy zhruba jeho třetinu). O tom, že by obsahovala také inkriminované pasáže, lze vážně pochybovat.

www.radiovaticana.cz/23.10.2020

Blahoslavený Carlo Acutis

Assisi. Itálie má od 10. října 2020 nového blahoslaveného. „Carlo Acutis, který s nadšením svého mládí pěstoval přátelství s Pánem Ježíšem a učinil středem svého života eucharistii a svědectví milosrdné lásky, je od nynějška blahoslavený a jeho každoroční liturgická připomínka se stanovuje na 12. října,“ pronesl v beatifikační formulí kardinál Agostino Vallini, který předsedal sobotní beatifikaci v horní bazilice sv. Františka. Carlo Acutis se narodil v Londýně, žil v Miláně, odkud pocházejí jeho rodiče, přítomní na dnešní beatifikaci, a také v Assisi, kde čerpal ze spirituality sv. Františka. Odešel na věčnost v roce 2006 ve svých patnácti letech, kdy onemocněl na leukémii, a jako první světec je v džínách pohřben v bazilice Obnažení v Assisi.

Kardinál Vallini ve svojí homilii citoval tohoto mladíka, který byl od útlého věku přitahován úctou k eucharistii. „Eucharistie je můj autostrádu do nebe,« říkával často. Účastnil se denně mše a dlouho prodléval na adoraci Nejsvětější svátosti. »Do Ráje se jde přímo, přistupuje-li se denně k eucharistii!« – byl přesvědčen nový blahoslavený, který mocně vnímal povolání pomáhat druhým objevovat blízkost Boha a krásu přebývání s Ním. „Za tímto účelem používal také internet,“ zdůraznil kardinál Vallini. „Chápal, že internet není jenom prostředek zábavy, nýbrž i prostor k dialogu, poznání, sdílení, vzájemné úcty a odpovědnosti, aniž by bylo třeba mu otročit. Věděl, že v bezbřehém virtuálním světě je třeba umět rozlišovat dobro od zla. V této pozitivní perspektivě vybízel k používání moderních komunikačních prostředků při šíření evangelia a k oslovení co největšího počtu lidí, aby mohli zakusit krásu přátelství s Pánem. Vytvořil s tímto úmyslem např. webovou stránku, na níž posbíral známé eucharistické zázraky z celého světa a kterou používal také v katechezích pro děti. Velmi ctil Matku Boží, denně se modlil růženec a zasvětil se P. Marii. Modlitba a poslání byly charakteristickými body hrdinské víry Carla Acutise, který se ve svém krátkém životě dokázal svěřit Pánu za všech okolností, zejména v těch nejtěžších,“ zdůraznil kardinál Vallini, kazatel na sobotní beatifikační liturgii Carlo Acutise v Assisi.

www.radiovaticana.cz/10.10.2020

Procházka po Bílé hoře

Více než čtyři desítky let se vracím ve svých vzpomínkách na rozhovor s Prof. Dr. Bognerem, tehdejším farářem v kostele Panny Marie Vítězné na Bílé Hoře, který proběhl někdy v r. 1977. Byla to doba, kdy v knihkupectvích nebyl k dostání výtisk Bible. Ekumenická skupina překladatelů sice legálně zahájila práci na novém překladu. Nebylo však možné ji využít pro náš plán realizovat překlad liturgie hodin, tzv. breviáře. Dr. Bogner byl profesorem Starého Zákona a biblických jazyků. Na pražské teologické fakultě do roku 1950 a v době Pražského jara v rámci liturgické komise začal pracovat na překladu liturgických lekcionářů. Vzhledem k zásahům státní moci vyrostlo rozhodnutí zahájit ilegální překlad Jeruzalémské Bible do češtiny. Podílelo se na něm cca 10 překladatelů pod vedením manželů Dagmar a Františka X. Halasových.

Můžete položit otázku, co má společného s Bílou Horou zmíněná vzpomínka na rozhovor z poloviny sedmdesátých let minulého století. Překlady Bible mají svůj dopad na život církve a můžeme říci i celé naší Západní civilizace. V letošním roce uplynulo 1600 let od smrti sv. Jeronýma, překladatele Bible z hebrejštiny do latiny, tzv. Vulgaty, která se stala základem pro překlady do evropských jazyků Západní Evropy. Naproti tomu překlad z hebrejštiny do řečtiny, zvaný Septuaginta, je základem překladů pro křesťany Východní Evropy. Sv. Augustin upozorňoval sv. Jeronýma na nebezpečí rozporů a napětí mezi latinskou a řeckou církví. Mezi sv. Jeronýmem a jeho překladem a bitvou na Bílé Hoře uběhlo dvanáct století. Spor o Bibli vskutku rozdělil křesťanství vedví. Rozdílnost překladu není jen otázkou jazykovou, pro-

tože za odlišnými slovy stojí odlišné významy a následně i rozdíly pojetí a věcného výkladu textu.

Na bělohorské pláni můžeme sledovat válečné formace dvou táborů. Na první pohled to vypadá, že na Bílé Hoře proti sobě stojí Češi a Němci. Prý se rozhodne, kdo z koho a zda se staneme německy mluvícími Slovany. Při pozornějším pohledu zjistíme, že na obou stranách bojiště převládá němčina. Na straně, která stojí pod císařskými prapory, zaznívá francouzština, italština, španělština, v rozhodující chvíli i sarmatská polština. Na straně druhé, která má hájit České království, téměř neslyšíme náš rodný jazyk a ani

žoldněří moravských stavů nemluví jinak než německy. Myslím, že je zapotřebí, abychom poctivě po studiu či alespoň přečtení novodobé literatury o Třicetileté válce, resp. o Bitvě na Bílé Hoře se stali realisty a nepřenašeli pozdější ideologické interpretace na bělohorské bojiště. Poslední velká studie věnující se Bílé Hoře pochází od Prof. Oliviera Chalinea z francouzské Sorbonny. Můžeme až s podivem konstatovat, jak malý prostor v historické literatuře zabývající se tímto obdobím je věnován právě té bitvě, která patří mezi klíčové momenty evropských dějin jako Bělehrad, Lepanto, či Vídeň. Zcela jistě se dvouhodinová bitva s dvoutisícovými ztrátami na obou stranách na bojišti nemůže rovnat s řadou bitev Třicetileté války ani v počtu vojsk ani v délce trvání bojů. Chcete-li porozumět Chalineově knize, na které spolupracoval jako překladatel František X. Halas, musíte si opravdu prostudovat předmluvu Dr. Martina Nejedlého. Jestliže Olivier Chaline píše, že Bílá Hora byla vykládána z pozice poražených, pak Martin Nejedlý říká, že neexistuje specifický katolický politický systém, který by ideologicky řešil bělohorskou bitvu. České stavovské vojsko byla armáda politických představitelů Českého království, ale to nic nevypovídá o jejím národnostním složení. Císařská armáda spolu s vojsky Katolické ligy měla charakter mezinárodní a tvořili ji především vojáci ze Střední a Jižní Evropy. Polský podíl vystupuje již v období před samotnou bitvou, protože tzv. česká válka či česko-falcká válka vypuká po pražské defenestraci v roce 1618. Z hlediska konfesního složení nelze říci, že proti sobě stojí katolíci a protestanté, i na katolické straně nacházíme vojáky, kteří se hlásí k nekatolické konfesi. Chybí přítomnost vojsk saského kurfiřta, který naopak spolupracuje s cí-

sařskými a jeho vojska operují v Lužici. Myslím, že je třeba si uvědomit, že bělohorský zápas je součástí mocenského, ale i konfesního dělení. Sesazením legitimně zvoleného krále Ferdinanda II. se de facto rozpoutal mezinárodní konflikt, který se dotýká nejenom Evropy, ale zatažením Osmanské říše do bojů i Předního Východu, tedy Asie, a severní části Maghrebu.

Ale vraťme se znovu na bělohorskou pláň a připomeňme si otázku Bible a jejího chápání. Zvolení zimního krále, falckého kurfiřta Fridricha, byl kruciólní bod, s kterým, jak víme, nesouhlasila Morava, především její velký reprezentant Karel st. ze Žerotína. Muž rozvázný, ale také muž velkého politického rozhledu. Tento krok vlastně porušil ustanovení augšpurského sněmu, který rozhodoval o smíru mezi katolíky a luterány, ve svém principu ovšem nahrával hegemonii vládců, kteří obdrželi plnou moc nad svědomím svých poddaných (čí vláda toho náboženství). Neznamena to ovšem, že volba Fridricha Falckého znamenala nastolení náboženské svobody a demokracie. Přibrala pouze do tohoto sporu další účastníky. Právem můžeme říci, že tímto krokem byl suspendován Kutnohorský mír i Rudolfův Majestát. Vytvořil se prostor, kdy se česká reformace podřídila falckému kurfiřtovi jako králi a Zemský sněm mu slíbil poslušnost. Po příjezdu falckého dvora do Prahy proměnil nový král svaťovítskou katedrálu ve svou kapli a provede v ní barbarskou očistu. Vyvolá tím šok u většiny obyvatel. Vděčíme českobratrským disidentům, že uzamkli Svatováclavskou kapli, která tak nemohla být zničena. Myslím, že to jsou také důvody, proč porážka stavovského vojska byla přivítána v samotné Praze děkovnými bohoslužbami a to jak Horní tak Dolní konzistoří, luterány i židovskou obcí. Vidíme-li v ranním oparu na koni karmelitána Dominika od Ježíše a Marie, který v jedné ruce žehnal křížem a v druhé drží mariánský obraz (Narození Páně ze strakonické kaple) též potupený švédskými vojáky, napadne nás, že se jedná o triumfální gesto. Tak chápe Olivier Chalinea průběh konfliktu ale i psychologické nastavení vítězů. Po defenestraci dojde k vyhnání katolíků a jejich představitelů, zabavování majetku a všechny ostatní kroky, které se pak v opačném

gardu, začnou uplatňovat na poražených, tzn. na členech Bratrské jednoty a v důsledku dalších bojů Třicetileté války i vůči luteránům a dalším nekatolickým skupinám. Můžeme konstatovat, že tak jako v případě husitství, kdy radikální táborité a sirotci neuskutečnili svůj utopický ideál, ale v důsledku bojů se země ocitá v jedné z největších krizí, je tomu i v době pobělohorské. V obou případech prošla naše země a její obyvatelé nejtěžšími, nejbolestivějšími, a dovolte mi říci, těmi nejhrůznějšími údobími své existence.

Nejsem historik ani odborník vojenské historie, proto ponechávám na úvaze čtenáře této stati, zda otevře knihu Oliviera Chalinea anebo příslušný díl Velkých dějin Zemí koruny české, či práce J. Petráňe a, chcete-li, starších autorů J. Pekaře a Ernesta Denise. Každý z nich představuje určitý pohled a můžeme posoudit jejich úsilí o historickou věrnost bez toho, že by podléhali tendenci ideologicky interpretovat tyto události. Ukazují nám, jak se protagonisté a pamětníci na dané události dívali, jak je chápali a jak je tradovali. Víme, že už v samotné době Třicetileté války existovala propaganda a šíření fake news. Jestliže zhodnotíme celé toto období, pak se také musíme zcela jinak stavět k pražské exekuci z roku 1621. Nelze snižovat bolest a utrpení odsouzených a jejich rodin, ale je třeba také vyhodnotit, jakou zodpovědnost zmínění nesou za dané události. V celém tomto horizontu také posoudit jejich hrdinství a jejich čestnost, aniž bychom snižovali jejich lidskou důstojnost a subjektivní záměry. Zesnulý velký papež, sv. Jan Pavel II. před pětadvaceti lety vyslovil prosbu o odpuštění a smír. Odpověď na jeho výzvu přišla za rok na starobylém posvátném Velehradě z úst tehdejšího synodního seniora Českobratrské církve evangelické a předsedy Ekumenické rady církví, bratra Pavla Smetany. Bylo to adekvátní, protože zde si symbolicky podali ruce ti, kteří z konfesního hlediska byli plnoprávními reprezentanty konfesního zápasu, který se stal příčinou mocensko-vojenského konfliktu Třicetileté války. Smír se potvrdil nejméně dvakrát na bělohorském návrší, kde byla tato slova opakována v rámci naší národní pospolitosti, a to mezi předsedy České biskupské konference a Ekumenické rady církví (Vlk – Smetana v r. 2000; Duka – Ruml v r. 2010).

Doba koronaviru nám asi nedovolí, abychom si výrazně, jinak než v TV a rozhlasu, připomněli čtyřsté výročí bitvy na Bílé Hoře, rovněž tak není možné uspořádat mezinárodní konference a podobná setkání. Nepochybně také plánovaný koncert v katedrále sv. Víta v den výročí, jakož i shromáždění na bělohorské pláni. Významný francouzský teolog a pracovník ekumeny P. Yves Congar OP píše v jedné ze svých studií o komunikaci mezi Bohem a lidmi jako o událostech. Není to tedy jenom komunikace pomocí Božího slova, tedy Písma. Slovo není jen zvuk, ale také čin, událost. Odpuštění a smír vyžadují pravdivost, tj. pokoru, vyžadují upřímnost. Neukazuje se nám v novém světle neopravdovost ve vztazích nás křesťanů, jednotlivých konfesí, jak ve vztahu k minulosti, tak k současnosti? Pokud budeme chápat vážně slova o podané ruce zmíněných Jana Pavla II. a bratra Pavla Smetany, pak musí naše vztahy v současné době, přístup k současným problémům, být mnohem více pravdivý, upřímný, tedy i pokorný. Společnost se nachází v situaci, ve které očekává povzbuzení a duchovní i duševní pomoc. Je to výzva, ale i odpověď na klisé doby, kdy generace, které neprošly historickými zkouškami minulých staletí či tisíciletí, svými kroky jako by chtěly demonstrovat: my jsme moudřejší, chytřejší, jsme lepší. Současnost nás často usvědčuje o opaku. Nechápejte tato má slova jako výtka, ale jako vyznání. Přijměme s plnou pokorou známé klasické diktum: *Historia magistra vitae*.

Dominik Duka,

www.aktualne.cz/16.10.2020/blogy

Svatý strom

Svatý strom je smrk
ovinutý čerstvým jíním
nelze už dosáhnout výše
pozemským pohledem

Šedivé větve roznášejí
věčný jas na všechny strany
stále níž a stále šíře
zapalují svět jsooucností

Nedotýkej se na nic se neptej
nebyl jsem u Otce ještě
vstupující na nebesa Pán
jehličím rozepjatý ve světle

Autor Antoni Matuszkiewicz,
překlad Věra Kopecká

Vzkaz pro další generace

Ve středu 21. října 2010 byly do renovované makovice ruprechtického kostela sv. Jakuba vloženy čtyři tubusy s odkazy současníků pro budoucí generace. Texty, které byly vloženy za farnost, přináší BIM zde. Dalšími vkladateli bylo MěÚ Meziměstí, firma Teslice a sestry Máslový z Meziměstí. Následující den byla pak sanktusníková věž položena na střechu kostela.

Historie

Obecně známý letopočet příchodu křesťanství na Broumovsko je rok 1213, kdy však již český král Přemysl Otakar I. daroval broumovský výběžek benediktinům z Prahy-Břevnova. Zdali měla tato část země kontakt s křesťanstvím před epochální benediktinskou misí, zůstává jako výzva pro doplnění tohoto skromného úvodu.

Význam Broumova značně vzrostl během husitských válek. Klášter na Břevnově byl v květnu roku 1420 vypálen husity a opat Mikuláš II. (1419-1426) se s několika řeholními bratry uchýlil do zdejšího kláštera. Kromě jiného s sebou přinesli i tzv. „CODEX GIGAS“, který je od roku 1648 jako válečná kořist ve Švédsku. Husité dvakrát obléhali i Broumov, ale vždy neúspěšně. Přesídlení opatů z Břevnova do Broumova mělo nesmírný význam pro kulturní a hospodářský rozvoj města a jeho okolí.

Na místě dnešního kostela sv. Václava stál protestantský kostel. Opat Wolfgang Selender z Prošovic (1602-1619) pohrozil jeho uživateli zavřením. Tato událost a rovněž rozboření kostela v obci Hrob na panství pražského arcibiskupa, je považována za jednu ze záminek rozpoutání třicetileté války (1618-1648).

Období baroka poznamenává charakter Broumovska dodnes. Za opatů Tomáše Sartoria (1663-1700) a Otmara Daniela Zinkeho (1700-1738) byla realizována světově unikátní stavební sakrální činnost. Architektonická díla Martina Allia z Löwenthalu (1654-1701), Kryštofa Dientzenhofera (1655-1722) a jeho syna Kiliána Ignáce Dientzenhofera (1689-1751) jsou obdivována i našimi současníky.

Z dalších významných osobností můžeme zmínit absolventy benediktinské klášterní školy, pozdějšího gymnázia. Ve 14. století zde studoval první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic

(1297-1364), v 17. století jezuitský dějepisec P. Bohuslav Balbín (1621-1688), či v 19. století spisovatel Alois Jirásek (1851-1930) a rovněž i ministr financí 1. československé vlády Alois Rašín (1867-1923). Ve výčtu významných osobností nelze opomenout broumovského opata Franze Stephna Rautenstraucha (1734-1785), spoluvůdce tereziánsko-josefínských císařských školních reforem a zakladatele pastorální teologie. Velice osobní vztah k Broumovsku má i dnešní pražský arcibiskup Mons. Dominik kardínál Duka, OP, který měl v Broumově jako kluk vyrůstat, když se jeho rodina měla kvůli komunistickým represáliím vystěhovat z Hradce Králové. Nakonec však k tomu nedošlo. Díky své disidentské minulosti má k Broumovsku osobitý vztah i pomocný pražský biskup Mons. Václav Malý.

V roce 1939 bylo klášterní gymnázium zavřeno nacisty. Ve stejném roce bylo břevnovsko-broumovské opatství z politických důvodů rozděleno na dva samostatné subjekty. Po válce byla německá komunita z Broumova vyhnána a usadila se v bývalém augustiniánském klášteře v bavorském Rohru. V roce 1946 byl učiněn pokus osídlit klášter čechoamerickými benediktiny z opatství sv. Prokopa v Lisle (Illinois) nedaleko Chicaga. V roce 1948 byla však jejich komunita z Československa vypovězena. Od roku 1950 sloužil klášter jako internační tábor nejprve pro řeholníky a pak pro řeholnice z různých řádů. Internované sestry zde žily ve velice těžkých podmínkách a byly nuceny pracovat v továrnách a v zemědělství. Mírné ulehčení situace přinesl rok 1968, kdy díky politickým změnám mohly sestry nastoupit na službu v charitních domovech. V Broumově tak zůstaly jenom sestry dominikánky, které zde pekly hostie pro farnosti v Čechách a na Moravě. Po roce 1989 však i ony přesídlily do ženských klášterů na Moravě. V současnosti je klášter samostatným subjektem a není osazen řeholní komunitou. Opatství je administrováno z Prahy – Břevnova arcipatem P. Prokopem Siostrzonekem, OSB.

Od padesátých let 20. století tak o duchovní život katolických věřících pečuje královéhradecké biskupství, kterým zde doposud byli jmenováni tiito kněží: P. Stanislav Šroufek, OSB (1950-1963); P. Jaroslav Cvrček (1963-1964); P. František Bureš (1964-1965); P. František Plodek (1965-1973); P. Josef Smola (1973-1985); P. Norbert Josef Zeman, OPraem (1985-2007); P. Martin Lanži (od roku 2007). V roce 2010 došlo ke sloučení dosavadních pěti farností Broumov, Heřmánkovice, Martínkovice, Ruprechtice a Šonov u Broumova do jedné Římskokatolické farnosti – Děkanství Broumov.

P. Th.Lic. Martin Lanži,
děkan ŘKF Broumov

O stavu farnosti v říjnu 2020

Broumovská farnost je nejseverovýchodnější farností Královéhradecké diecéze. Jsou nás dvě stovky, kteří se zde snažíme účastnit na životě Církve. Nejenom v neděli, ale i o farním plesu, či farním dnu, během školního roku a prázdnin. Rovněž máme farní měsíčník – BIM. Kromě toho je nutné pečovat i o vzácné barokní kostely, či jenom hradit běžný provoz (číslo účtu 1180703399/0800). Do farnosti patří: Benešov, Božanov, Broumov, Březová, Hejtmánkovice, Heřmánkovice, Hynčice, Janovičky, Jetřichov, Křinice, Martínkovice, Meziměstí, Olivětín, Otovice, Pomeznice, Rožmitál, Ruprechtice, Starostín, Studená Voda, Šonov, Velká Ves, Verněřovice a Vižňov.

V roce 2020 byl zatím nejvyšší počet svateb a to 13. Je to i díky rozvinutému turismu. Počet křtů byl ke konci října 19. Od roku 2009 se každým rokem těšíme i ze slavnosti Prvního sv. přijímání. I když počty jsou nejčastěji od 2 do 5 dětí. V roce 2019 však dětí bylo až 13. Ve farnosti žijí aktuálně 3 klerici – 2 kněží (výpomocný duchovní P. František Hofman, OMelit. cap. Mag. a já), třetím je jáhen fra Gereon Rudolf Holý, OPraem.

Od roku 2007 se povedlo získat přes 100 mil. Kč na opravu broumovské skupiny kostelů, přičemž 42 mil. Kč bylo z prostředků fondů Evropské unie. Jedním z těchto kostelů je i kostel sv. Jakuba v Ruprechticích. Další dva pak ve Verněřovicích a Heřmánkovicích. Ostatní kostely se opravují kombinací programů z prostředků Ministerstva kultury ČR, Královéhradeckého kraje a soukromých dárců. Významnými aktivitami na podporu obnovy jedinečného sakrálního souboru jsou pak letní hudební festival ZA POKLADY BROUMOVSKA (v r. 2020 proběhl už XV. ročník) a fotografická výstava TEMPUS FUGIT, která kromě jiného navštívila i Stockholm, Varšavu, Brusel, Paříž, Mnichov, Ottawu, Chicigo a New York.

P. Th.Lic. Martin Lanži,
děkan ŘKF Broumov

Středověké nástěnné malby s námětem Posledního soudu v Broumově

S velkou pravděpodobností zmíněný prostor, který přiléhá k vnitřní části bývalých hradeb, sloužil původně jako karner na bývalém hřbitově při kostele sv. Petra a Pavla, založeného společně s městem po roce 1265. To, že by mohlo jít o karner, podporuje fakt, že na stěnách nebyly objeveny konsekrační kříže, protože karnery byly obvykle pouze benedikovány. K rekonstrukci původní podoby stavby by bylo třeba detailního archeologického průzkumu, neboť dnešní podlaha je možná jeden a půl metru nad úrovní podlahy původní. Celý prostor karneru se sestává z krátkého "presbytáře", založeného na čtvercovém půdorysu, který je zaklenut valenou klenbou s mírným zahrocením. Navazuje na něj větší podélný, v baroku zaklenutý prostor "lodi" s fragmenty mladší malířské výzdoby. Podle dosavadních zjištění středověké nástěnné malby pokrývají všechny stěny a klenbu "presbytáře". Nástěnné malby na čelní stěně jsou rozčleněny do tří pásů. Hornímu pásu dominuje Kristus v mandorle, doprovázený přímluvci (Deesis), po pravici Pannou Marií, po levici sv. Janem Křtitelem a dále čtveřicí symbolů evangelistů a dvojicí andělů držící nástroje Kristova umučení (Arma Christi). Střední pás je rozdělen na dvě pole. V levém jsou zobrazeny na zeleném pozadí Panny moudré, jak nesou rozsvícené lampy směrem k velké postavě anděla a v pravém poli na červeném pozadí spatřujeme Panny pošetilé s obrácenými lampami. Na ramenou jim sedí ďáblové a obepnuty velkým řetězem jsou strhávány dalšími ďábly pravděpodobně do tlamy Levijathana. Pod touto scénou je na pásce vysvětlující přípis, jehož identifikace bude možná po skončení restaurátorských prací. Ve spodním pásu jsou fragmentárně dochovány tři scény oddělené žlutě tónovanou páskou. V prvním poli je zobrazen námět Setkání třech živých a třech mrt-

vých. V druhém poli lze předpokládat na základě analogií námět Svár o duši a v poli třetím je proveden mravoličný námět Ďábel strhává za vlasy do pekla pijáka nalévajícího si víno ze džbánu. Také pod těmito scénami jsou nápisy související s vyobrazeními.

Nástěnné malby zdobí také klenby a boční stěny karneru. Rozčleněny jsou podobně jako malby na čelní stěně do třech pásů. V horním pásu vpravo i vlevo od čelní stěny vidíme fragmenty postav, pravděpodobně apoštolů a dalších světců, přímluvců u Boha. V druhém pásu vlevo na zeleném pozadí předpokládáme postavy vykoupených a možná i námět Lůna Abraháмова; vpravo pak můžeme identifikovat postavy obepnuté řetězem a tažené ďáblem do pekla. Mezi nimi lze rozpoznat muže s královskou korunou na hlavě. I pod těmito malbami jsou identifikující přípisy. Podoba Posledního soudu v broumovském karneru je neobvyklá. Vedle běžného motivu Krista v Mandorle s evangelisty, Dessis a anděly s nástroji Kristova umučení, jde především o scény s Pannami moudrými a pošetilými a o náměty se Setkáním třech živých a třech a mrtvých a o náměty s mravoličným podtextem.

S vyobrazením pěti Pannen moudrých a pošetilých (Mt 25, 1-13) ve scéně Posledního soudu se setkáváme na chrámových portálech již od románské doby (např. tympanon svatohavelské brány dómu v Basileji) poměrně často. K velkému rozšíření námětu Pannen moudrých a pošetilých došlo ve 13. století, kde bývá častou součástí Posledních soudů na chrámových portálech, a to většinou v podobě postav v archivoltách. Velmi často je ještě doprovází personifikace Ecclesie a Synagogy. Tak je tomu například na Rajské bráně dómu v Magdeburku (1240-1250), na pravém portálu západní fasády katedrály ve Štrasburku (kolem 1300) či na severním bočním portále katedrály v Erfurtu (kolem 1330). Avšak motiv Pannen pošetilých, jimž sedí na ramenou ďáblové a jsou taženy řetězem do pekla, tak jak se s ním, setkáváme v Broumově, je velmi originální a ne-

nalezl jsem pro něj doposud žádnou analogii. S motivem řetězu, který obepíná zatracené lidi všech stavů, se při Posledním soudu setkáváme například na tympanonu středního portálu katedrály Notre Dame v Paříži a na tympanonu Knížecího portálu v dómu Bamberku. U nás vyobrazení Pannen moudrých a pošetilých nalezneme pouze na nástěnných malbách z doby kolem roku 1320 ve vítězném oblouku v kostele Narození Panny Marie v Dolním Bukovsku. Podle Glossa ordinaria Panny moudré symbolizují křesťanské duše, které se pěticí svých ctností obracejí k Bohu, naopak Panny pošetilé personifikují pět tělesných rozkoší vedoucích k zatracení. Vzácny je na broumovské malbě použitý motiv Setkání třech živých a třech mrtvých, který známe u nás z doby kolem roku 1310 pouze z nástěnné malby s námětem Posledního soudu na severní stěně lodi kostela sv. Mořice v Anníně na Šumavě.

Z výtvarného hlediska jsou nástěnné malby v Broumově vynikající ukázkou kresebného stylu. Nejbližší výtvarné analogie nacházíme v kresebných iluminacích v Liber depictus a v Pasionálu abatyše Kunhuty, na nástěnných malbách v johanitské komendě ve Strakoncích či v kostele sv. Jana Křtitele Janovicích nad Úhlavou. Broumovské malby nejsou dílem jednoho umělce, ale dílny, jak je to patrné z provedení malby samotné. První malíř vytvořil scénu Krista v mandorle s přímluvci Pannou Marií a sv. Janem Křtitelem a s anděly nesoucími nástroje Kristova umučení. Jeho výtvarný projev charakterizuje brilantní černá štětčová kresba. Panny moudré a pošetilé jsou dílem méně zručného malíře, jak prozrazuje poněkud schematická kresba provedená okrovou hlinkou. Blízké výtvarné analogie můžeme nalézt v oblasti Porýní.

Na podkladě formálního rozboru se domnívám, že nástěnné malby v broumovském karneru vznikly v letech 1320-1330. Je však jisté, že broumovské malby svým významem zdaleka přesahují hranice regionu a patří k tomu nejnepochybnějšímu, co bylo u nás v první polovině 14. století vytvořeno. Jsou vynikající ukázkou kvality výtvarných děl na počátku vlády Lucemburků v Čechách.

V Praze, dne 11. 12. 2012
Prof. PhDr. Ing. Jan Royt, PhD.
Ústav pro dějiny umění FFUK

MYŠLENKY NA MĚSÍC LISTOPAD

JAN SOKOL
NADĚJE NA NEDĚLI

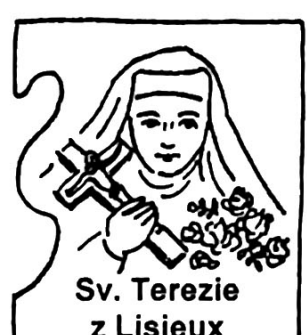
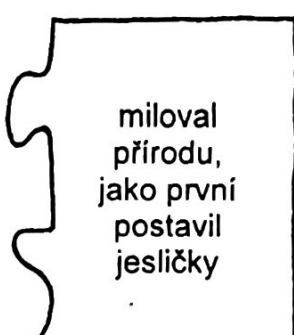
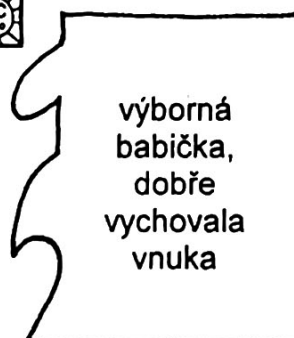
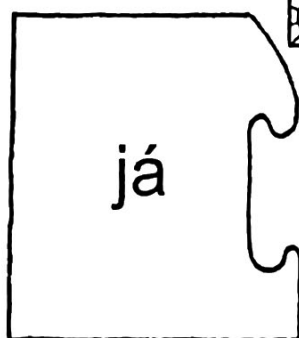
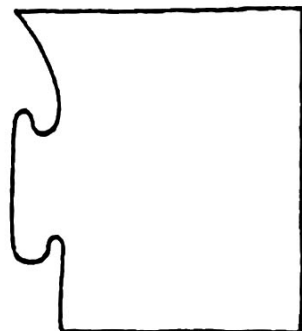
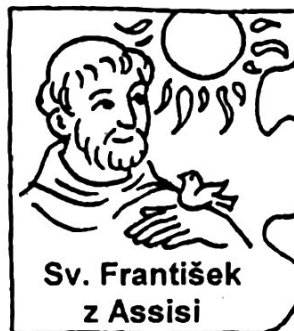
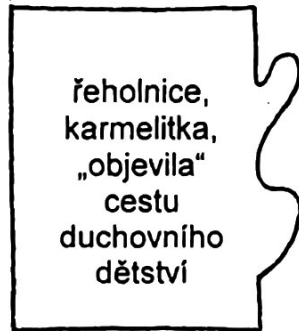
VYŠEHRAJ 2017

1. Není dobré, aby byl člověk sám. I náboženský život potřebuje společenství, kam chodíme pro povzbuzení, pro posilu a Boží milost.
2. Bůh nás nepřivedl na svět, abychom se tu měli dobře, ale abychom hledali Boží království, do kterého nás, jak doufáme, jednou přijme.
3. Člověk se potřebuje občas ohlédnout a rozhlédnout hlavně proto, aby se dokázal dívat také dopředu.
Kdo žije ze dne na den, možná si nikdy nenajde čas, aby se zamyslel nad svým životem.
4. Blahoslavení nejsou mocní, silní a průbojní, ale naopak milosrdní, kteří mají čisté srdce – kteří nezavídí, nelžou a nepodvádějí.
5. Křesťan by neměl zapomenout, že předmětem křesťanské naděje není jen bohatý a spokojený život, který tak jako tak skončí smrtí.
Naopak, těšíme se, že jednou přijde Boží království, kde už nebude bolest ani smrt.
6. Evangelium nám připomíná, že nejsme jen nějakí otroci či loutky, ale že svůj život samostatně vedeme či podnikáme – s rizikem, ale také s velkou nadějí, kterou Kristus nazývá království Boží.
7. Všechno, co kdysi bylo napsáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z Písma čerpali vytrvalost a povzbuzení, a tak měli naději.
8. Neděle je den, kdy Kristus vstal z mrtvých. Je to velká příležitost, abychom si připomněli, co má pro nás tu vůbec největší cenu a hleděli si toho.
9. Narodili jsme se rodičům, kteří se o nás starali, vychovali nás a předali nám víru, abychom věděli, k čemu tu vlastně jsme. Každý z nás tak stojí na úsilí, jehož počátek neumíme dohlédnout, ale z kterého dnes žijeme. Všechno cenné ve svém životě jsme dostali nebo zdědili.
10. Kristus říká, že Bohu jsme blízko, právě když šťastní být nemůžeme, protože máme bolest a nějaké trápení.
Jsme mu blíží než jindy proto, že je tu větší šance, že se nějak změníme, obrátíme.
11. Máme být světlem světa. Jsme tu k tomu, abychom svítili všem v domě.
Lidé mají vidět naše dobré skutky, ale pozor: nemají chválit a obdivovat nás, nýbrž našeho Otce v nebesích.
12. Kdo se spolehne na Ježíše, může vždycky začít znovu a ničeho se nemusí bát, ani své smrti.
13. Boží království je takové, kde je člověku dobře a kde se nemusí ničeho bát.
Je to to nejlepší, co si může přát. Majetek, ale ani zdraví a dokonce ani sám život nemá takovou cenu.
14. Křesťan ví a věří, že je součástí Božího stvoření a že všechno to nejcennější dostal a denně dostává.
15. Život není jednoduchý a vyžaduje všechny naše schopnosti.
Proto jsme dostali hlavu, rozum a duši, abychom se v něm vyznali. A ovšem také evangelium, abychom zbytečně nebloudili.
16. Křesťan se má řídit celým Desaterem a ví, že kromě svých závazků a povinností vůči druhým lidem má také své závazky vůči Bohu. Křesťan také ví, že by se příkázáními neměl řídit jenze strachu před trestem, ale naopak z lásky k Bohu a k lidem.
17. Od Boha jako stvořitele pochází všechno to, čeho si člověk nejvíce cení: život, zdraví, štěstí, láska, děti a dokonce i úroda na poli.
18. Život, zdraví, štěstí, lásku ani přátele si nemůžeme koupit a dostáváme je z velkorysé Boží ruky úplně zadarmo.
19. Víra a naděje je založena na tom, že i já budu schopen vůči druhým v nouzi jednat s milosrdenstvím a účinnou láskou.
20. Naše chyba není v tom, že se staráme o živobytí, ale že kvůli němu zanedbáváme Boží povolání, že pohrdáme tou velkou nadějí, k níž jsme pozváni.
21. Podobenství o Samaritánovi nám připomíná, že milovat bližního neznamená žádné velké city, ale prostě důkladnou a praktickou starost o druhého člověka, který se ocitl v nouzi.
22. Člověk nesmí nechat ležet a zahálet nadání, které mu Bůh světil, nýbrž měl by ho hledět využít, jak nejlépe dovede.
To může být někdy i riskantní, ale i riziko k životu nutně patří.
23. Jenom odpouštěním se dá zlo definitivně a spolehlivě zničit a zrušit, aby už nezůstalo ani v duši nechtělo se mstít.
24. O svůj život se musíme starat, ale dostáváme ho jen tak a zadarmo, stejně jako štěstí a lásku. A měli bychom za to svému Stvořiteli stále děkovat.
25. Kdo dokáže vidět, jak se o nás Stvořitel postaral a stará, může také pevně věřit, že se o nás dobře postará i až jednou umřeme.
26. Jako křesťané věříme, že Písmo je slovo Boží, kterým nás Bůh vede, abychom se neztratili.
27. Bůh nás nestvořil jako loutky, které něco udělají, jen když on zatáhne za drátek.
Stvořil nás jako svobodné bytosti a dal nám rozum, abychom přemýšleli a snažili se sami.
28. Kdo se pozorně podívá kolem sebe, uvidí zázrak na každém kroku. A bude děkovat každý večer Bohu, že nás postavil do tak úžasného světa, který potřebuje, abychom se o něj starali také sami.
29. Ten nejlepší způsob, jak připomenout a dosvědčit Boží naději v Kristu, je dát druhým kus svého času.
Ten pro ně může být cennější než všechny dárky.
30. Člověk, který si připouští, že něco možná nedělá dobře, je už na poloviční cestě k tomu, čemu Pán Ježíš říká obrácení nebo pokání.

KAŽDÝ SVĚTEC JE ORIGINÁLNÍ

Svatí jsou lidé, kteří žili stejný život jako my, měli své radosti i starosti. Neměli mimořádné podmínky pro to, aby stali svatými, ale měli mimořádnou lásku k Bohu i k lidem. Každý světec je originální a zároveň se všichni podobají Ježíši Kristu. Tvoříme s nimi jednu velkou Boží rodinu.

Přiřaď k sobě správně dvojice puzzle a dozvíš se něco málo o sedmi světcích. Zamysli se také nad tím, co by mohlo charakterizovat tebe.

Zesnulí 2020

V modlitbě pamatujeme na

- Marii Scheiberovou, Helenu Scheiberovou-Juráskovou a Annu Kolářovou
- Rodiče Balcarovi, bratra Zdeňka a sestru Janu, Vlastu Jiráskovou, rodinu Nentvichovou, důst. pána Simajchla, Ivana Pohla, rodinu Matějů a Emilku Škodovou
- Josefa Jacka, Jana a Márii Hřivňákoví, Josefa a Márii Jackovy
- Rodinu Böhmertovou, Fečíkovou, Zabojínkovou, Hencovskou, Dorožovičovou, Fálisovou, Těrovou a duše v očistci (DVO)
- Manžela Jana Hladovčáka, syna Honzika a celý rod, rodiče Kocínovy a celý rod z obojí str., členy rodin Kahlerovy, Látrovy, Nouzovy, Kocourkovi, Lečnarovy a DVO
- Martina a Věru Hanouskovy, sourozence a rodiče z obojí str., p. vikáře Norberta J. Zemana, kněze Františka Plodka, Josefa Smolu a Marianu Lewického, Milušku Balcarovou, Přemka Sochora, Josefa Doležala, Helenku Hamplovou, Marii Bartoňovou, manžele Kučerovy, rodinu Rotrovou, Krasovou a DVO
- Pavla, Justinu a Jana Hendrichovských, Jindřicha a Emilii Špeldovy, Šrůtkovy a jejich rod, P. Josefa Smolu a DVO, Josefa a Anastásii Jansovy a jejich rodiče a sourozence
- Josefa a Marii Hitschfelovy, všechny zesnulé z rodu Hitschfelových a Běhalových, Josefa a Agátu Gortolovy, všechny zesnulé z rodu Gortolových a Opavských, Tomáše Gortola a Marii Foukalovou, dceru Hanu Splitkovou a DVO
- Jana Žida, jeho rodiče, sestru a švagra, Jindřicha a Ludmilu Zítkovy, jejich rodiče a sourozence, Jiřího a Dagmar Janušovy, Stašu Vaňkovou, manžela a dceru, Ladislava Otradovce a Růženu

Pokornou

- Josefa Fajstla a jeho rodiče, Marii Thérovou a Miroslava Théru, Vlastu a Karla Sedláčkovy, Karla a Marii Košťálovy a Hanu Hromasovou
- Rodinu Ticháčkovou a Rýdlovu
- Antonína Vlacha, manželku a syna Antonína, Františka Ježdíka, manželku a šest dětí, členy rodiny Vlachovy, Ansorgovy, Dlouhých a Kouklíkovy, prarodiče z obojí str., zesnulé spolupracovníky, spolužáky a DVO, manžele Kendíkovy, Vaňosovy, Evženie Bartošovy a Sidku Solkoviovou, Milušku Balcarovou, patera Plodka a všechny kněze, kt. v Broumově složili
- Za Josefa Řezníčka, Miloše Raina, Josefa Ostrihoně a Libora Krtičku
- Členy rodiny Vlachovy, Kábrtovy a Házovy, členy rodiny Martincovy, Kotrncovy a Slavíkovy, členy rodiny Kaválkovy, Mikšovy a Dlouhých
- Zesnulého manžela a celý rod z obojí strany
- Roberta a Kláru Jungovou, syna Pavla, Josefa a Marii Málkovy a vnuka Ivo Mrtku; Miloslava a Walburgu Málkovy a syna Miloslava, Františka a Antonii Bornovou, Antonii a Vladimíra Hrochovy, Bedřicha a Annu Nentvichovy, za Jana a Elišku Šolínovy, Marii Dítětovou a rodiče Chocholoušovy, Josefa Volfa st., Jiřího Mazače, Marii Setnickou, Vlastu Geregovou a Jaromíra Gerega, Helenu Feherovou a Růženu Zinkovou
- Rodiče, bratra a DVO
- Evičku, Martina, Františka, Barboru a Jana Spišákovy, Pavla, Justinu a Pavla Hendrichovských, Annu a Antonína Jurekovi a Petra Simka
- Rodinu Sidky Szolkovových
- Josefa Prouzu, Marii Thérovou, rodiče z obojí str. a DVO
- Manžele Búriovy, rodiče a sourozence
- Manžele Uhnávy, rodiče a sourozence
- Manžele Špaňovi, Barešovi a syna
- Rodinu Kuraliovou, Kumprechtovou, Garaiovou, Hartmanovou, Špačkovou

- Vlastislava Hampla a rodiče, Jaroslava Kujala a rodiče
- Irenu Martincovou, Mirka Voborníka, Margitu Berekovou, Antonína Búriho, Jána Búriho, rodiče a sourozence
- Manžele Brůnovy, Flekvy, Máslovy, Brulíkovy a dceru, Tykalovy, Strakošovy a Gruntovy
- Rodinu Škorpíkovou, Kociánovou, Chmelíkovou, Koňarikovou, Archlebovou, Mojžíšovou, Halmelovou
- Františka Řeháka, Marii Škultétyovou
- Martu Zelenou, dědu a strýce, Františka a Blanku Krejčovy, Milana Lokvence
- Martu Hamšíkovou, Marii Kaválkovou, Marii Lamkovou, Gertrudu Krumholcovou, Přemka Sochora, zesnulé kněze, řeholníky a řeholnice, Sr. Valerii Cahlovou, všechny zemřelé, na které nikdo nevzpomene a DVO
- Všechny příbuzné, přátele a spolužáky
- Manžele Maasovy a syna Henka, Hanu a Zdeňka Rychterovy, Vlastislava Šráma
- Rodinu Štaudovou, Rohlíkovou, Herdenovou, Smolovou a Marešovou
- Václava a Marii Rohlenovy, Augustina a Pavlínu Průšovy, Gustava a Hedviku Puschmannovy
- Manžele Jiráskovy, Čepelkovi, Kubečkovy, Středovy a syna Otta
- Manžele Křížovy a syna Radima
- Manžele Patrný a syna Pavla, Františka Šišku a rodiče, Jiřího Volhejna, Josefa Hejnyše a otce, Ludka Řehůřka, Františka Maťo, manžele Holečkovy a snachu Renatu, Jaromíra Gerega
- Manžele Flekvy a syna, Mirka Voborníka, Jirku Kašpara, Milušku Ruferovou, Martina Štaudu, Petra Zvonečka, Jirku Grunera, Jirku Tošovského, Františka Stoffera, Jirku Bohanského, Mirka Poláka a Přemka Sochora
- Za kněze Ladislava Šidáka, Josefa Smolu, Marianu Lewického a Norberta Zemana

Bohoslužby v listopadu a další

Vzhledem k těžko předvídatelnému vývoji a aktuálním nařízením vlády se bohoslužby za přítomnosti veřejnosti nekonají. Až nastane období uvolňování, rádi budeme časy a místa bohoslužeb prezentovat na stránkách farnosti www.broumovfarnost.cz. V případě jakékoli kněžské a duchovní služby jsme k dispozici. Kontakt třeba na právě zmiňovaných stránkách. Jako malé povzbuzení si dovoluji nabídnout fotku s probíhajícími úpravami okolí broumovské fary a informaci, že ve spolupráci s MěÚ Broumov se připravuje v pořadí už třetí žádost na zpřístupnění unikátní gotické malby v budově děkanství ze zdrojů Evropské unie. Avizovaný text o pracích z fondů Evropské unie si dovolím ponechat až do prosincového čísla. Ať se v tom aktuálním nepřehltíme informacemi.

P. Martin Lanži, děkan ŘKF Broumov

Paypal účet farnosti church.broumov@gmail.com

Funguje tak, že se lidem pošle tento e-mail a oni na něj pošlou peníze přes Paypal (v PayPalu se musí zadat právě e-mail). PayPal se používá při platbách po internetu, nejčastěji ve spojení s e-bayem. Má ho dost lidí a je jednoduché přes něj něco poslat.

BROUMOVSKÝ **BIM** INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK

vychází každý 1. týden v měsíci jako měsíčník

Náměty na články můžete zaslat e-mailem na adresu: church.broumov@gmail.com, děkujeme...

Vydává: Římskokatolická farnost - Děkanství Broumov.

www.broumovfarnost.cz

Grafický koncept: Jan Zálíš, DTP a zlom: PINstudio, www.pinstudio.cz.

Tisk: vlastním nákladem. Náklad: 130 ks.

Uzávěrka: 15. každého měsíce.